

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

บริษัทและห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลมีหน้าที่ต้องจัดทำงบการเงินประจำปี และนำส่งต่อกรมสรรพากรพร้อมแบบแสดงรายการ ภ.ง.ด. 50 เพื่อเสียภาษีภายใน 150 วัน นับแต่วันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีตามมาตรา 69 แห่งประมวลรัษฎากร โดยงบการเงินนั้นต้องได้รับการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาต แต่ภายหลังจากการแก้ไขพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ.2543 ส่งผลให้งบการเงินของธุรกิจขนาดเล็กที่มีทุนชำระแล้ว ในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีไม่เกิน 5 ล้านบาท สินทรัพย์รวมและรายได้รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท ที่มีรอบระยะเวลาบัญชีสิ้นสุดในหรือหลังวันที่ 31 ธันวาคม 2545 เป็นต้นไป ไม่ต้องได้รับการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาต แต่ได้รับการตรวจสอบและรับรองบัญชีจากผู้สอบบัญชีภาษีอากร ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานมาตรฐานการสอบบัญชีภาษีอากร กรมสรรพากร โดยผู้สอบบัญชีภาษีอากรต้องผ่านการทดสอบและฝึกอบรมตามที่กรมสรรพากรกำหนด ส่งผลให้ผู้สอบบัญชีภาษีอากรเป็นอีกวิชาชีพหนึ่งที่มีความนิยมจากนักบัญชี ดังจะเห็นได้จากจำนวนที่เพิ่มมากขึ้นทุก ๆ ปี ซึ่งมาตรฐานที่ใช้ควบคุมการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีภาษีอากรมีลักษณะ แนวทาง หน้าที่และความรับผิดชอบที่คล้ายคลึงกับมาตรฐานการสอบบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชีที่ใช้ควบคุมการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เช่น ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชี การวางแผนงานตรวจสอบ การประเมินการควบคุมภายใน วิธีการได้มาซึ่งหลักฐานการสอบบัญชี และการจัดทำกระดาษทำการของผู้สอบบัญชี เป็นต้น นอกจากนั้นแล้วผู้สอบบัญชีภาษีอากรต้องเน้นการตรวจสอบการปรับปรุงกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิทางบัญชีให้เป็นกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิเพื่อเสียภาษีตามประมวลรัษฎากรและความถูกต้องในส่วนที่เป็นสาระสำคัญทางด้านภาษีอากรด้วย

ในส่วนของการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการสอบบัญชานั้น ทั้งสภาวิชาชีพและสำนักงานมาตรฐานการสอบบัญชีภาษีอากรมิได้กำหนดหลักเกณฑ์ว่าต้องกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมสอบบัญชีอย่างไร เพียงแต่ไม่ให้กำหนดค่าธรรมเนียมหรือค่าตอบแทนโดยถือเอาอัตราสูงต่ำตามยอดเงินหรือของมูลค่าทรัพย์สินใดที่ตนตรวจสอบและรับรองบัญชีหรือมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและรับรองบัญชีเป็นเกณฑ์ ดังที่ได้กำหนดไว้ในจรรยาบรรณหรือมรรยาทของผู้สอบบัญชี จึงทำให้ไม่มีมาตรฐานที่แน่นอนที่จะสามารถใช้วัดความเหมาะสมหรือความสมเหตุสมผลของอัตราค่าธรรมเนียมสอบบัญชีได้ ซึ่งทำให้ค่าธรรมเนียมสอบบัญชีอาจถูกกำหนดจากความพึงพอใจ

ระหว่างผู้สอบบัญชีและกิจการที่รับตรวจสอบ หรือกำหนดจากกลไกตลาดมากกว่าที่จะพิจารณาจากการความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชี ความเสี่ยงในการตรวจสอบ ระยะเวลาที่ใช้ในการตรวจสอบ การประเมินประสิทธิภาพการควบคุมภายใน การประเมินความเสี่ยงของกิจการ การวางแผนงานตรวจสอบบัญชี การเข้าปฏิบัติงานสอบบัญชี และการรายงานผลการตรวจสอบบัญชี และรับรองบัญชี ดังนั้น การกำหนดค่าธรรมเนียมการสอบบัญชีในอัตราที่ต่ำนั้น อาจมีแนวโน้มที่ผู้สอบบัญชีภายนอกจะกำหนดขอบเขตของการตรวจสอบลดลง หรือปฏิบัติงานตรวจสอบไม่ครบถ้วนตามที่กรมสรรพากรกำหนด จนส่งผลให้การตรวจสอบบัญชีไม่ครอบคลุมและไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงต้องการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ผู้สอบบัญชีภายนอกนำมาใช้ในการพิจารณากำหนดค่าธรรมเนียมสอบบัญชี ตลอดจนปัญหาและข้อเสนอแนะที่ผู้สอบบัญชีภายนอกพบจากการกำหนดค่าธรรมเนียมสอบบัญชีในกิจการที่ตนรับตรวจสอบและรับรองบัญชี เพื่อเป็นประโยชน์กับผู้สอบบัญชีภายนอก ผู้ที่สนใจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการกำหนดค่าธรรมเนียมสอบบัญชีให้มีความเป็นมาตรฐานหรือมีหลักเกณฑ์ที่เหมาะสมมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภายนอกในเขตภาคเหนือ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

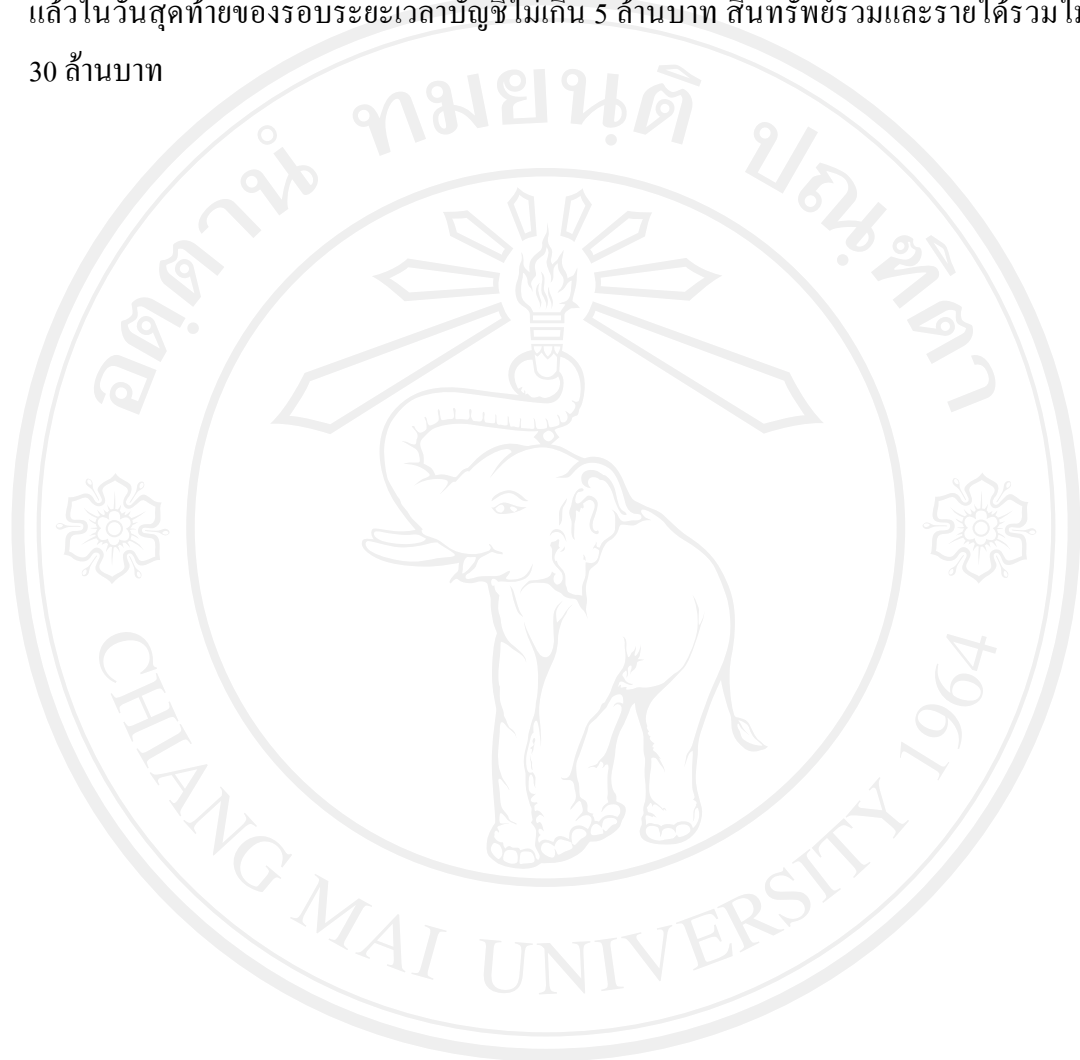
ทำให้ทราบถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภายนอกในเขตภาคเหนือ ซึ่งเป็นประโยชน์แก่ผู้สอบบัญชีภายนอกและผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะเป็นผู้สอบบัญชีภายนอก และเป็นข้อมูลในแก่งานที่เกี่ยวเนื่องในการหาทางแก้ไขปัญหาต่อไป

นิยามศัพท์

ปัจจัย หมายถึง องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการกำหนดค่าธรรมเนียมสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีภายนอก

ค่าธรรมเนียมสอบบัญชี หมายถึง ค่าบริการที่ผู้สอบบัญชีภายนอกเรียกเก็บจากผู้ใช้บริการตรวจสอบและรับรองบัญชี

ผู้สอบบัญชีภาษีอากร หมายถึง บุคคลที่ได้รับอนุญาตจากอธิบดีกรมสรรพากรให้ทำการตรวจสอบและรับรองบัญชีห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยที่มีทุนที่ชำระแล้วในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีไม่เกิน 5 ล้านบาท สินทรัพย์รวมและรายได้รวมไม่เกิน 30 ล้านบาท

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved